

2 0 2 2

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 25 augustus 2022

Vragenuur, gehouden op donderdag 25 augustus 2022 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Van der Graaf.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Dijkstra, Heijne, Van Heuven, Hornsveld, Kendir, Maas, Peters, Van Steeg en Stylianou.

Tevens is aanwezig het commissielid: Oskam.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en de wethouders Eerenberg, Oosters en Streefland.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Goedemiddag. Welkom bij het vragenuur van 25 augustus 2022. Er zijn zes sets vragen ingekomen. Omdat de burgemeester pas vanaf 17.30 uur de vergadering kan bijwonen, worden de vragen behandeld in de volgorde: 1, 3, 5, 2, 4 en 6.

De vragen worden, normaal gesproken, gesteld door de indiener ervan. Dat mag vanaf de eigen zitplaats gebeuren, maar ook vanaf het spreekgestoelte. Dat is de nieuwe werkwijze. De vragen worden beantwoord door de portefeuillehouder. Vervolgens kan elke fractie één aanvullende vraag stellen. Ook deze vragen worden terstond door het college beantwoord. De vragensteller zelf krijgt als laatste het woord. Daarna komt de volgende serie vragen aan de orde.

1. Vragen van de heer Peters (D66), mevrouw Heijne (GroenLinks), de heer Van Heuven (PvdD) en mevrouw Biemans (PvdA) inzake Airco aan, deuren dicht.

De heer **PETERS** (D66): Voorzitter! Wij hebben dit jaar een warme zomer. De komende jaren zullen vanwege de klimaatverandering niet koeler worden. In een versteende stad als Utrecht betekent dit dat de temperatuur flink zal oplopen. Hierdoor zullen airco's en andere koelinstallaties van ondernemers overuren draaien. Helaas betekent dat meer energieverbruik, terwijl wij met het oog op een mogelijke gascrisis deze winter juist minder energie moeten gebruiken.

In Parijs weet men daar wel raad mee, schreef de NOS op 22 juli 2022: "De winkels in Parijs moeten vanaf maandag de deuren sluiten als ze de airconditioning aan hebben."

Ook in Spanje worden maatregelen genomen om het energieverbruik terug te dringen: de airco heeft in de zomer een maximale temperatuur en de verwarming in de winter.

Op 16 juni jl. is motie 138/2022 overgenomen, die oproept om energieverstopping tegen te gaan. Tot op heden is er echter nog geen concrete actie ondernomen en is er van het college geen

signaal uitgegaan om ondernemers op te roepen om energieverstopping tegen te gaan. Dit brengt de fracties van D66, PvdD, PvdA en GroenLinks op de volgende vragen.

1. Vindt het college dat de voorbeelden uit Frankrijk en Spanje bruikbaar zijn om ook in Utrecht het energiegebruik te verminderen?
2. Is het college bereid om deze of vergelijkbare maatregelen nog deze zomer in Utrecht toe te passen en om winkels die de airco aan hebben staan te verplichten de deuren dicht te doen?
3. Zo ja, hoe wil het college dit op korte termijn vormgeven?

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Namens collega Van Hooijdonk zeg ik u dank voor de vragen. Wethouder Van Hooijdonk is op studiereis in Berlijn.

Het antwoord op vraag 1. In deze tijd mag van iedereen alles worden gevraagd om energie te besparen. De voorbeelden uit Spanje en Frankrijk zijn zeker inspirerend. Helaas is het niet zo dat wij het energie besparen kunnen verplichten. De gemeente heeft geen instrumentarium om mensen te verplichten de thermostaat op een bepaalde temperatuur te zetten en om ze te verplichten hun zaken te sluiten. Wij zullen het moeten doen met vrijwilligheid en overtuiging. De rijksoverheid zou deze verplichting wel kunnen invoeren. Dat betekent dat wij een traject zijn gestart, onder andere naar aanleiding van de motie die bij eerdere besprekingen is ingediend over duurzaamheid en energiebesparing.

Het antwoord op vraag 2. Samen met het centrummanagement Utrecht zullen wij aan de slag gaan – wij zullen dat zeker deze zomer nog doen – over hoe wij winkeliers kunnen stimuleren en steunen om de keuze te maken: deur dicht, airconditioning lager en in de winter misschien ook de thermostaat lager. Wij zijn nu in de fase waarin wij samen met het centrummanagement bekijken hoe wij dat het beste kunnen doen en welk materiaal daarbij hoort. Waarschijnlijk vergt het een deur-aan-deuraanpak om winkeliers uit te leggen dat het in deze tijd niet meer zo kan zijn dat men de deur openzet terwijl de airco aan staat. Echter, winkeliers hebben belang bij klandizie. Wij moeten de alternatieve vormen stimuleren door de klandizie op deze zaken te wijzen. Dat is de aanpak van wethouder Van Hooijdonk. Vóór het einde van de meteorologische zomer – 23 september a.s. – komt zij daar in de raad op terug.

De heer **VAN STEEG** (CDA): Voorzitter! De stijging van de energieprijzen doet winkeliers pijn. Die zijn ook zelf bezig om te bekijken wat zij kunnen doen om te voorkomen dat zij op kosten worden gejaagd. Als ik door winkelstraten loop, zie ik dat deze maatregelen worden genomen. De brancheorganisatie voor winkeliers heeft een oproep gedaan om te bekijken hoe wij ervoor kunnen zorgen dat de verduurzaming wordt versneld. Is de wethouder bereid om samen met de brancheorganisaties te bekijken hoe wij dat goed kunnen doen en om ook in de winkelstraten eenheid te betrachten, bijvoorbeeld door de deuren te sluiten, maar om daarbij ook de algemene verduurzaming van winkelpanden te betrekken?

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Zonder meer, maar het is ook belangrijk om het gesprek niet alleen met de brancheorganisaties te voeren, maar ook met de lokale vertegenwoordigers van de winkeliers. Juist de kleine winkels moeten met zo'n beweging meedoen. Er moet een deur-aan-deur aanpak komen.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Wethouder Eerenberg zegt dat hij bezig is in de richting van het Rijk. Hij wil in gesprek gaan met het CMU. Is de wethouder bezig om dit ook in andere wijken voor elkaar te krijgen?

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Dat is een goede suggestie van de heer Van Heuven. Het Rijk kan wetgeving maken over deuren dicht en thermostaat lager. Ik suggereerde dat de heer Van Heuven contacten met Kamerleden heeft die goed genoeg zijn om een dergelijke maatregel voor te stellen.

De heer **PETERS** (D66): Voorzitter! Ik ben blij dat het college hier werk van zal maken. Voor de meteorologische zomer wordt er in de raad teruggekoppeld. Ik zou graag zien dat er direct actie wordt ondernomen, zodat niet naar de raad hoeft te worden teruggekoppeld. Als raadsleden door winkelstraten lopen, moeten zij zien dat overal waar de airco aan staat de deuren dicht zijn. Dan hoeft er van mij geen document te worden opgesteld. Ik wil liever de resultaten van daden dan van woorden zien.

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Ik denk dat het zal worden gewaardeerd als de tijd die het kost om een raadsbrief te schrijven wordt ingezet om twee winkeliers te overtuigen. Misschien mag ik de raad dan een update geven bij de presentatie van de reguliere voortgangsrapportage Energie. Zowel van wethouder Van Hooijdonk als van de overige collegeleden mag men verwachten dat ze zo snel mogelijk aan de slag gaan. Het college is eigenlijk al begonnen.

3. Vragen van de heer Dijkstra (EenUtrecht) en de heer Maas (Volt) inzake Burgerberaden.

De heer **DIJKSTRA** (EenUtrecht): Voorzitter! In het coalitieakkoord staat: "We doen in deze periode verdere ervaringen op met burgerberaden". Dat is ook in lijn met een eerdere motie van de gemeenteraad, die daartoe oproept in motie 2022/95, ingediend op 10 maart 2022. Verder is in het coalitieakkoord een specifiek onderwerp voor een burgerberaad aangekondigd, namelijk op pagina 43, over klimaat: "Via loting stellen we een klimaatberaad in om bewoners te betrekken bij de uitvoering van ons klimaatbeleid". Dit is in lijn met motie 2021/177 van 8 juli 2021 (Oproep opzetten burgerberaad klimaatcrisis en energietransitie).

1. Is het genoemde klimaatberaad uit het coalitieakkoord inderdaad een burgerberaad zoals bedoeld in de aangenomen motie van de gemeenteraad van 10 maart 2022?
2. Betekent dit dat wij het erover eens zijn dat klimaat en energietransitie in ieder geval onderwerpen zijn waarover de stad een burgerberaad moet organiseren?
3. Kan de gemeenteraad nog dit najaar een startnotitie ontvangen (in concept) waarin de aanpak van burgerberaden wordt geschetst, inclusief een voorstel van het college over welke onderwerpen zich daar goed voor lenen?
4. Een serieus en gedegen burgerberaad vraagt veel energie en tijd en kost ook substantieel geld. Het zal de stad echter ook veel opleveren. In het coalitieakkoord is er nog geen budget gereserveerd. Is het college voornemens voldoende budget te reserveren voor minimaal twee stedelijke en mogelijk nog enkele kleinere burgerberaden op buurtniveau in de komende 2 tot 4 jaar? Zo ja, hoeveel is daarvoor in de conceptbegroting 2023 gereserveerd?

Mevrouw **OOSTERS** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Nee, dat is niet het geval. Het in het coalitieakkoord geformuleerde klimaatberaad is bedoeld als het in motie 100 genoemde "doorlopende bewonerspanel". Later dit jaar ontvangt de raad een uitwerking van dit doorlopende bewonerspanel conform de uitgangspunten die zijn meegegeven in motie 100.

Het antwoord op vraag 2. In het in motie 95 gevraagde startvoorstel "Burgerberaden" zullen randvoorwaarden en andere onderwerpen in beeld worden gebracht. De keuze van de onderwerpen voor een burgerberaad ligt op dat moment aan de raad voor.

Het antwoord op vraag 3. Het najaar is te snel. De complexiteit van het onderwerp en de samenwerking om een startvoorstel te bewerkstelligen, vragen om een zorgvuldig proces. De in de motie genoemde planning voor het derde kwartaal is daarom helaas niet haalbaar. Met de ambities van het nieuwe coalitieakkoord richten wij ons op het eerste kwartaal van 2023.

Het antwoord op vraag 4. De keuze van de onderwerpen voor een burgerberaad zal bepalend zijn voor de omvang van het budget en de wijze van dekking. Wij streven ernaar om dat in het komende voorjaar scherp te hebben, zodat het burgerberaad eventueel kan worden betrokken bij de integrale afwegingen van de voorjaarsnota 2023.

De heer **PETERS** (D66): Voorzitter! Dank voor de beantwoording. Met betrekking tot het klimaatberaad – volgens de D66-fractie een van de mooiste punten uit het coalitieakkoord – sluit ik mij aan bij de woorden van de heer Dijkstra om de raad hierbij vooraf te betrekken. Zal dat gebeuren? Kan de raad meedenken over de kaders die voor het klimaatberaad heel belangrijk zijn?

Mevrouw **OOSTERS** (wethouder): Voorzitter! Later in 2022 komt het voorstel over het doorlopende bewonerspanel in de raad aan de orde. Op die manier kan de raad daar goed over meedenken. De uitgangspunten van de motie worden daarbij betrokken. Dat punt wordt goed bekeken.

De heer **MAAS** (Volt): Voorzitter! Kan de wethouder toelichten waarom het energiebeleid niet kan leiden tot een burgerberaad? Waarom is gekozen voor een ander beraad?

Mevrouw **OOSTERS** (wethouder): Voorzitter! Dat komt echt door de motie. Er is opgeroepen om het klimaatberaad zodanig in te richten dat er sprake is van een doorlopend bewonerspanel. De uitgangspunten daarvan zijn daarin genoteerd. Zo zal wethouder Van Hooijdonk ermee omgaan.

De heer **DIJKSTRA** (EenUtrecht): Voorzitter! Ik verwachtte dat de PvdD-fractie hierop zou reageren. Ik denk dat er sprake is van een misverstand. In motie 2021-177 wordt het burgerberaad genoemd. Het verhaal over het doorlopende bewonerspanel komt daarin niet aan de orde. Kan de wethouder de interpretatie van de motie nog eens goed bekijken? Volgens mij is daarin sprake van een burgerberaad. Hoe denkt de wethouder daarover?

Mevrouw **OOSTERS** (wethouder): Voorzitter! Wij komen in het eerste kwartaal van 2023 terug met een voorstel over hoe wij de burgerberaden willen vormgeven. Welke onderwerpen dan aan de orde komen, is nog niet duidelijk. In motie 100 worden burgers bij de energiestrategie betrokken. Dat betreft het doorlopende burgerpanel waaraan het klimaatberaad is gekoppeld. Het burgerberaad komt in een ander voorstel aan de orde.

5. Vragen van de leden Assen (PvdA), De Vries (PvdD), Duitscher (EenUtrecht), Oul Fakir (Bij1), Deldjou Fard (GroenLinks) en Hessel (Utrecht Solidair) inzake Stil protest bij vluchtelingenopvang.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Het AD/UN berichtte op 18 augustus jl. over de onrust en een stil protest bij de vluchtelingenopvang in het Star Lodge Hotel aan de Biltsestraatweg. De directe

aanleiding was de hoogopgelopen emotie over het maaltijdaanbod, maar er spelen meer zaken. De onrust betreft mensen in een kwetsbare positie wier hele leven op zijn kop staat. Zij zijn gevlucht en hebben alles moeten achterlaten. Zij hebben nauwelijks dagbesteding, wonen in kleine ruimten met weinig privacy en worden steeds geconfronteerd met obstakels bij het regelen van belangrijke zaken. Het is niet altijd duidelijk wie hen daarbij helpt. Er zijn van-het-kastje-naar-de-muursituaties met betrekking tot het aanvragen van een BSN-nummer, waardoor er bijvoorbeeld geen bankrekening kan worden geopend. Afspraken over uiteenlopende zaken, zoals diëten, lijken niet te worden nagekomen. Dat de spanningen daardoor toenemen, is verklaarbaar, ook al begrijpen wij goed dat de situatie veel vergt van de gemeente, van het COA en van iedereen zijn/haar uiterste best doet om de zaken zo goed en zo snel mogelijk te regelen.

Waarschijnlijk belangrijker dan de situatie met betrekking tot het eten zijn zaken als het BSN-nummer en het recht op een tweede gesprek met medewerkers binnen zes maanden. Wij begrijpen dat het niet altijd lukt om het BSN-nummer tijdig te regelen, hoewel het COA op de website stelt dat het belangrijk is dat statushouders en asielzoekers die langer dan zes maanden in Nederland zijn zich zo snel mogelijk in de Basisregistratie Personen inschrijven. Zij ontvangen dan hun burgerservicenummer en kunnen persoonlijke zaken regelen, zoals het openen van een bankrekening.

Aangaande de maaltijden zijn er in Utrecht verschillende initiatieven die eraan bijdragen dat in elk geval de basale voorzieningen zoals voedzame maaltijden goed kunnen worden geregeld. Voorbeelden hiervan zijn de Utrechtse sociale onderneming, Voorbeelden hiervan zijn de Utrechtse sociale onderneming, Buurtmaaltijden en Eet Je Mee. Als PvdA zijn wij benieuwd of dergelijke initiatieven meer kunnen worden ingezet en/of gecommuniceerd.

Wij hebben hierover de volgende vragen.

1. De mensen die opgevangen worden in het Star Lodge Hotel willen graag gezondere en voedzamere maaltijden nuttigen en willen dat er rekening wordt gehouden met diëten. Wij begrijpen dat dit ook voor de bewoners van de boot aan de Keulsekade geldt. Het liefst willen zij zelf koken, maar de voorzieningen van het hotel laten dat niet toe. Bij de opvang op het Provinciehuis wordt tot grote tevredenheid samengewerkt met Buurtmaaltijden. Kan worden verkend of ook andere opvanglocaties kunnen worden bediend? Een ander initiatief is "Eet Je Mee", waarbij asielzoekers bij Utrechters thuis eten. Is het mogelijk om ook dit initiatief breder onder de aandacht te brengen?
2. Hoe kunnen wij voorkómen dat asielzoekers en de mensen die hen steunen steeds van het kastje naar de muur worden gestuurd? Kan hun BSN-nummer binnen uiterlijk zes maanden worden geregeld? Hoe voorkomen wij dat er door het COA naar de gemeente wordt gewezen en door de gemeente naar het COA?
3. De opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne laat zien dat wij, met veel inzet, in staat zijn om zaken snel en goed te regelen. In Utrecht willen wij zo min mogelijk onderscheid maken tussen de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de opvang van mensen uit andere landen. Kan de wethouder zeggen dat er alles aan wordt gedaan om de verschillen zo klein mogelijk te houden?

Mevrouw **STREEFLAND** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. De catering in de noodopvang aan de Voorveldse Polder wordt verzorgd door een restaurant waarmee het COA afspraken heeft gemaakt. Dat restaurant is gevestigd naast het hotel waar de groep verblijft. Het is misschien goed om te benadrukken dat de gemeente daarin geen partij is. Het COA maakt afspraken over de opvang die het zelf voor zijn

rekening neemt. Het zou niet kunnen dat de gemeente daaraan deelneemt. De gemeente is dus geen partij in deze opvang. Wij voeren er vanzelfsprekend wel allerlei gesprekken over.

Met deze opvang zijn veel nationaliteiten gemoeid. Er worden mensen opgevangen uit Zuid-Amerika, het Midden-Oosten en landen in Azië. Ze hebben dikwijls een voorkeur voor de eigen diëten. Ze hebben hun eigen eetgewoonten. Met grote regelmaat overlegt het COA met de bewonersgroep en de restaurateur over de catering. Er wordt geluisterd en er wordt geprobeerd om op diverse manieren te koken. In veel landen wordt verschillend gedacht over het gezond zijn van bepaalde voedselsoorten. Er wordt bijvoorbeeld veel wit brood gegeten. Er zijn mensen bij die geen bruinbrood eten.

"Eet mee" wordt zeker gepromoot in de noodlocatie Voorveldse Polder, net als in veel andere opvanglocaties. Veel bewoners maken daarvan gebruik, of hebben dat gedaan. Ook zijn er verschillende andere initiatieven, zoals het Plan Einstein, waar bewoners kunnen meedoen aan kookactiviteiten. Ook in de Voorveldse Polder wordt dat vaak gedaan.

Op de boot aan de Keulsekade worden vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen, waar de gemeente zelf voor aan de lat staat. In de opvang voor Oekraïners kan iets gemakkelijker rekening worden gehouden met hun voorkeur. Voor de boot geldt dat na de eerste ervaringen de bewoners bij de cateraar in dienst zijn gekomen. Dat heeft enorm geholpen, want er heerst een enorm grote tevredenheid. Ook voor de locatie aan de Voorveldse Polder zou dat een oplossing zijn, ware het niet dat deze groep in deze fase niet op de noodlocatie kan en mag werken. Het proces van de asielaanvraag is namelijk nog niet gestart. Wel wordt bekeken of men in de keuken kan meehelpen, maar dat is op vrijwillige basis. Er worden manieren gezocht om de situatie te verbeteren.

Het proces voor reguliere asielzoekers verloopt op een andere manier dan het proces van de Oekraïners. Het BSN-registratieproces voor reguliere asielzoekers verloopt via het COA en gaat via een BRP-sstraat. Een BRP-sstraat is een locatie waar asielzoekers worden ingeschreven in de Basisregistratie Personen, waar zij ook een burgerservicenummer krijgen. De lokale overheid is niet bij dat proces betrokken. Wij mogen het inschrijven in de BRP niet doen. Mochten er vragen zijn – wij krijgen die inderdaad – dan zorgen wij voor een goede informatievoorziening. Dat betekent dan een verwijzing naar het COA en naar de BRP-sstraat. Voor Oekraïners geldt dat de gemeente het gehele registratieproces doet en ook dat ze aan de lat staat voor de opvang van de groep.

Het antwoord op vraag 3. De stad Utrecht wordt vaak gevraagd om noodopvang te regelen, denk bijvoorbeeld aan de gymzaal in Hoograven. Dat valt niet onder de regie van het COA, maar onder de regie van de Veiligheidsregio Utrecht. Wij doen dat altijd op de Utrechtse manier: menswaardig en volgens onze eigen standaarden. Verder zorgen wij ervoor dat wij voor alle vluchtelingen in de stad kwalitatief hoogstaande opvang leveren: onderwijs, activiteiten in de stad, dagbesteding en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling. Het vergroten van het netwerk voor de vluchtelingen en de opvang is voor iedereen gelijk, ongeacht of men in de Voorveldse Polder zit of in het AZC.

Welkom in Utrecht. Het Plan Einstein, Vluchtelingenwerk, vrijwilligers uit de buurt, kerken en moskeeën zetten zich daar echt heel sterk voor in, ongeacht uit welk land iemand komt. Gelukkig maar.

Toegang tot werk hebben de Oekraïners net als arbeidsmigranten wel. Wij proberen te zoeken naar wat binnen de huidige wetten kan. Wij lobbyen in Den Haag om de mogelijkheden eventueel op te rekken.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ik zal het punt achterwege laten hoe frustrerend het is wat de gemeente niet kan doen, maar er kan wel worden bekeken of de informatie over de

Vragenuur van 25 augustus 2022

7

Basisregistratie Personen wellicht iets meer in Jip en Janneke-taal kan worden gedeeld. Daar lopen veel mensen nu op stuk.

Mevrouw **STREEFLAND** (wethouder): Voorzitter! Zeker! Prima.

2. Vragen van mevrouw Heijne (GroenLinks) en mevrouw Oskam (Partij voor de Dieren) inzake loslopende honden.

Mevrouw **HEIJNE** (GroenLinks): Voorzitter! De gemeente Utrecht kent een aanlijngedod voor honden dat geldt in de gehele stad, met uitzondering van sommige hondenspeelweiden. Dit vinden de fracties van GroenLinks en de Partij voor de Dieren belangrijk, omdat het uitlaten van honden op die manier veilig kan en met zo min mogelijk schade en stress voor de natuur en de dieren. Hoewel het beleid op het oog eenduidig lijkt, blijkt er toch verwarring te zijn over de plekken waar honden al dan niet los mogen lopen. De gemeente liet recentelijk – via een wijkboa – een inwoner weten dat in natuurgebieden het vrij lopen van honden is toegestaan, ook in de bebouwde kom. De vraag ging over loslopende honden in Park Vechtoever en het natuurgebied tussen Overvecht en het kasteel Oud Zuilen. Deze uitzondering is echter niet terug te vinden in het beleid. Eerder is ons verteld dat hiervan geen sprake is, omdat honden in natuurgebieden in Utrecht nooit los mogen lopen. Een uitzondering lijkt ons ook niet wenselijk, want juist in natuurgebieden verstoren loslopende honden veel andere dieren, zoals broedende vogels. Wij kunnen ons echter voorstellen dat het voor hondenbezitters niet altijd duidelijk is of hun hond al dan niet aangelijnd dient te worden aangezien borden – in ieder geval bij de genoemde natuurgebieden – ontbreken. Ook hebben wij vernomen dat, in ieder geval in de twee genoemde natuurgebieden, er geen groene boa's actief zijn.

Dit brengt ons op de volgende vragen.

1. Klopt het dat honden in natuurgebieden binnen de bebouwde kom in Utrecht los mogen lopen? Zo ja, is het college het dan met ons eens dat honden juist ook daar aangelijnd zouden moeten worden? Is het college bereid om dit beleid te herzien? Zo nee, is het college dan bereid het staande beleid extra onder de aandacht te brengen van de wijkbureaus, de wijkboa's en de Groene Boa's aangezien hierover dan kennelijk misverstanden bestaan?
2. Kan het college ervoor zorgen dat bij natuurgebieden bordjes worden geplaatst die aangeven of honden al dan niet aangelijnd moeten worden? Zo nee, waarom niet?
3. Hoeveel zogenaamde Groene Boa's kent de gemeente Utrecht en in welke gebieden patrouilleren zij?
4. Is het college bereid om er zorg voor te dragen dat Groene Boa's ook natuurgebieden waar een losloophverbod voor honden geldt bij hun werkgebied te betrekken? Zo nee, waarom niet?

Mevrouw **DIKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Ik dank de raadsleden hartelijk voor hun begrip. Ik voerde vandaag een gesprek met vertegenwoordigers van het kabinet over onder andere asielzaken. Het is dus fijn dat ik nu pas aan de beurt ben.

Klopt het dat honden los mogen lopen in natuurgebieden binnen de bebouwde kom in Utrecht? Nee, dat klopt niet. Er is voor honden een aanlijnplicht, met uitzondering van hondenspeelweiden en hulphonden. Wij zullen de huidige regels onder de aandacht brengen bij de boa's en de wijkbureaus.

De tweede vraag is of wij bordjes willen plaatsen. Daar zijn wij heel terughoudend mee. Bordjes ontsieren de openbare ruimte, vooral bij regels die algemeen gelden. Dan moet men dat zo min mogelijk doen, want anders kun je wel bezig blijven. Wij plaatsen alleen bordjes op locaties die

zijn aangewezen als hondenspeelvelden. Uitzonderingen zijn huisregels bij stadsparken. Dat doen wij wel. Locaties van de hondenspeelweiden zijn terug te vinden op www.utrecht.nl/hondenuitlaten.

Hoeveel groene boa's hebben wij? Twee, voor de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen allebei één.

Kunnen de groene boa's de natuurgebieden waar een losloopverbod geldt, betrekken bij hun werkgebied? Nee, want in die gebieden zijn al boa's actief. Die moeten dit onderwerp bij hun surveillance betrekken. De inzet van de twee groene boa's in het huidige gebied is ook al geen overbodige luxe. Dat lijkt mij echt niet verstandig.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Ik dank de burgemeester voor deze beantwoording. Er staat informatie op een website. Er zijn weinig boa's die handhaven. Welke manieren ziet de burgemeester om bekender te maken dat het laten loslopen van honden in natuurgebieden niet mag? Ik kan mij voorstellen dat veel mensen dat niet weten en dat het daarom een groot probleem is. Welke manieren ziet de burgemeester om dat op te lossen?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Ik heb op die vraag niet meteen een panklaar antwoord, maar ik kan mij wel voorstellen dat onze eigen publicatiemiddelen daar meer aandacht aan zullen besteden. Misschien kunnen wij dat wat prominenter op de website zetten. Dat zijn voor ons vrij laagdrempelige manieren om dit onderwerp beter onder de aandacht te brengen. Als u mij vraagt wat ik nu meteen kan toezeggen, dan is dat in ieder geval dit.

Mevrouw **STYLIANOU** (D66): Voorzitter! Bij het voorbereiden van mijn vraag ging ik er even van uit dat de wethouder Dierenwelzijn haar zou beantwoorden. Het kan zijn dat ik de vraag aan de verkeerde persoon stel. Sinds corona zijn er veel meer honden. Ook een hond moet stedelijk gezond kunnen leven. Daar horen losloopgebieden bij. Kan het college reflecteren op de balans in het aanbod van losloopgebieden binnen de bebouwde kom en de groei van de stad?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Ik word meestal ingevlogen als het een beetje onduidelijk is wie ergens over gaat. Aangezien dit ook handhaving is, heeft men kennelijk gedacht dat de burgemeester dat moet doen. Mevrouw Stylianou overvraagt mij echt. Ik zal deze vraag doorgeleiden naar de wethouder Dierenwelzijn.

Mevrouw **HEIJNE** (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil de burgemeester hartelijk bedanken voor de antwoorden en zeker ook voor de positieve reactie op de vraag van de PvdD-fractie voor meer aandacht hiervoor. Ik zal met mevrouw Stylianou zeker nog spreken over het onderwerp honden en loslopen.

4. Vragen van mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake: Fietsen weghalen op eerste dag UIT.

Mevrouw **KENDIR** (Student & Starter): Voorzitter! Afgelopen week zijn er twee mooie evenementen geweest in Utrecht, namelijk de Utrechtse introductietijd en La Vuelta. Hierbij heeft Utrecht de nieuwe studenten in Utrecht welkom geheten en is ook de nadruk gelegd op Utrecht als vooruitstrevende fietsstad. Alleen op de eerste dag van de UIT-week, 15 augustus jl., zijn er van verschillende kanten berichten gekomen dat er massaal verkeerd gestalde fietsen zijn weggehaald op de Vlaamse Toren naast Tivoli Vredenburg. Deze fietsen stonden grotendeels aan de zijkant, waardoor zij geen gevaar vormden voor de doorloop. Tegelijk met het weghalen van de fietsen

startte de UIT-week met een openingsshow in Tivoli-Vredenburg. Deze situatie leidt bij de fractie van Student & Starter tot de volgende vragen.

1. Is het college het ermee eens dat het weghalen van foutgeparkeerde fietsen op de eerste dag van de UIT-week geen hartelijk welkom is voor nieuwe studenten?
2. Wat was de reden om precies op deze dag een massale actie te houden voor het weghalen van de fietsen?
3. Is het college bereid om in het vervolg rekening te houden met soortgelijke evenementen en om in dat geval matig op te treden tegen verkeerd geparkeerde fietsen?
4. Is het college bereid om in het vervolg extra fietsplekken te faciliteren wanneer soortgelijke evenementen plaatsvinden?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Het antwoord op de vragen 1 en 2. Het verwijderen van de fietsen had te maken met de start van de Vuelta. Dat begon al met de ploegenpresentatie op 18 augustus jl. Dat was echt nodig om in het kader van de veiligheid noodroutes voor de hulpdiensten te kunnen organiseren. Ook in het kader van crowdmanagement moet er voldoende ruimte zijn om te lopen. Fietsers zijn daarover vooraf, op de betreffende locaties, geïnformeerd. Het was noodzakelijk om vanaf 15 augustus jl. alle fietsen te verwijderen in verband met de opbouw van het evenement. Overigens kunnen de fietsen gratis worden afgehaald. Het is belangrijk om dat te zeggen.

Het antwoord op vraag 3. De organisator van een evenement dient bij de vergunningaanvraag een mobiliteitsplan in te dienen, waarin onder andere staat hoe het parkeren van auto's en fietsen moet worden geregeld. Wij treden in het algemeen echt alleen op tegen gevaarlijk geparkeerde fietsen, maar niet tegen hinderlijk geparkeerde fietsen. De samenloop van zowel de Uitweek, de Vuelta en de enorme hoeveelheid mensen die op de been was, maakte het noodzakelijk dat op sommige plekken fietsen werden verwijderd.

Met betrekking tot veiligheid kan men niet matig optreden. Ik wil daar helder over zijn.

Het antwoord op vraag 4. Wij hebben extra fietsparkeerplekken gefaciliteerd, namelijk 4.000 extra fietsplekken op het terrein van de Jaarbeurs op het terrein van de Jaarbeurs tijdens de Vuelta.

De heer **VAN STEEG** (CDA): Voorzitter! Het is begrijpelijk dat verkeerd geparkeerde fietsen worden weggehaald. Ik heb gehoord dat dit de afgelopen tijd vaak is gebeurd. Ik zie ook wel dat het niet altijd duidelijk is waar men zijn fiets mag parkeren, zoals op de brug bij Tivoli. Daar waren verkeersborden op de stoep geschilderd, maar die waren afgesloten. Is de burgemeester bereid om te bekijken hoe dat kan worden gecommuniceerd, zodat het duidelijker is waar men zijn fiets kan neerzetten?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Wij evalueren de Vuelta altijd. Wij zullen ongetwijfeld ook het verwijderen van de fietsen bekijken. De communicatie over de hinder die wij zouden veroorzaken, geldt niet alleen het parkeren van fietsen, maar ook waar men op welk moment nog kan oversteken.

Wij hebben niet voor niets een aantal fantastische ondergrondse fietsparkeergarages die ik van harte wil aanbevelen.

De heer **PETERS** (D66): Voorzitter! Dank voor de antwoorden. Zijn het college en de burgemeester bereid om voortaan met de organisatie mee te denken over de vraag hoe men dit

probleem denkt op te lossen? Beide partijen hebben dit zien aankomen. Het is jammer dat dit dan het gevolg ervan is.

Mevrouw **DIKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat er veel wordt overlegd als dit soort zaken aan de orde is, met name tussen de vergunningverlenende dienst en de andere organisaties. Wat ook een rol speelt, is dat niet iedereen zijn achterban altijd even goed in de hand heeft. Ik kan mij voorstellen dat het duidelijk was dat men zijn fiets daar niet mocht neerzetten, maar dat betekent niet dat alle aanstormende talenten zich daar meteen voor 100% iets van hebben aangetrokken. Dat laatste hebben wij niet in de hand, maar overleggen lijkt mij prima.

Mevrouw **KENDIR** (Student & Starter): Voorzitter! Bedankt voor de beantwoording.

6. Vragen van Mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Meerding (VVD), de heer Maas (Volt), mevrouw De Vries (PvdD), mevrouw Duitscher (EenUtrecht), mevrouw Hornsveld (GroenLinks), mevrouw Oul Fakir (Bij1), de heer Koning (D66) en mevrouw Van den Brink (Student & Starter) inzake: wat kan er worden gedaan om de intimidatie van vrouwen rondom het Vrelinghuis te stoppen?

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! De afgelopen jaren is het verscheidene keren aan de orde geweest: intimidatie door anti-abortusdemonstranten rondom het Vrelinghuis, de abortuskliniek in Utrecht. Bezoekers werden lastiggevallen – aangeraakt en toegesproken op een manier die zij als intimiderend ervoeren – en kregen folders en materialen in hun handen gedrukt die als schokkend en kwetsend kunnen worden ervaren. Deze week berichtten verscheidene media dat de afgelopen anderhalf jaar bij de abortuskliniek zeker 21 meldingen van overlast van demonstranten zijn ingekomen. Bij RTV Utrecht kwam zelfs iemand aan het woord die bij een bezoek aan de naastgelegen lenzenkliniek door demonstranten fysiek werd belaagd. De PvdA en andere fracties stelden dit al eerder aan de kaak. Opnieuw schrikken wij van deze berichten. Elke ervaring, zoals die van elk van deze vrouwen, is er wat ons betreft één te veel. Bovendien kunnen wij ons voorstellen dat het aantal incidenten mogelijk nog hoger ligt, omdat niet elk incident wordt gemeld. Het recht op demonstreren is een groot goed, maar raakt hier volgens de fracties aan het recht op zelfbeschikking en aan de persoonlijke integriteit van vrouwen.

Eerder is door inzet van VTH en politie aangetoond dat demonstranten zich niet aan hun afspraken hielden. Zij bleven niet op de afgesproken demonstratieplek staan, maar benaderden vrouwen individueel, door met ze mee te lopen en door ze aan te raken. Dit lijkt nu opnieuw het geval te zijn. De vragen die wij stellen, gaan specifiek over de reguliere demonstraties op de laad- en loslocatie, 100 meter van het Vrelinghuis. Deze demonstraties vinden zeer regelmatig plaats. De vragen gaan dus niet over de door Jezus Leeft geplande demonstratie met een ambulance, waarover de rechter een uitspraak deed waartegen de gemeente in hoger beroep gaat.

De fracties hebben de volgende vragen.

1. Hoe wordt er gecommuniceerd waar mensen dit kunnen melden? Op wat voor manier worden die bijgehouden en geregistreerd? En wat wordt er vervolgens mee gedaan? Zit er een ontwikkeling in deze meldingen?
2. Worden VTH en de politie nog steeds ingezet om erop toe te zien dat demonstranten zich aan de afspraken houden en zo ja, wat zijn hun waarnemingen geweest? Is al eens waargenomen dat er sprake is van (fysieke) intimidatie? Welke consequenties heeft het gehad als men waarnam dat er afspraken werden geschonden?

3. De ervaringen van deze vrouwen vinden wij dermate ingrijpend dat alle mogelijkheden binnen de wet moeten worden benut om dit te voorkomen. Welke mogelijkheden heeft de burgemeester om in te grijpen? Zijn die mogelijkheden toereikend en zo niet, is erover contact met andere gemeenten waar zich deze situatie ook voordoet? Vindt er een lobby plaats om de verantwoordelijke minister ertoe te bewegen om deze mogelijkheden uit te breiden?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Ik dank de fracties voor het stellen van deze vragen. Ik heb de raad recent een brief doen toekomen waarin ik heb gemeld dat ik op basis van de eerdere uitspraak van de rechter voornemens ben om er tegen in hoger beroep te gaan en om daarbij een nieuw deel aan de argumentatie toe te voegen, omdat ik heel graag een uitspraak van de hoogste rechter wil horen over wat ik noem het belang van de schurende grondrechten. Dat betekent – dit is in feite het antwoord op vraag 3 – dat wij inderdaad bij deze demonstraties zien dat we te maken hebben met verscheidene grondrechten zijn. De vraag is hoe wij die in balans met elkaar kunnen laten samengaan. De wet geeft mij weliswaar mogelijkheden om op bepaalde gronden voorschriften te stellen waarmee ik demonstraties kan beperken. In dit geval heb ik een plek iets verderop aangewezen om enerzijds ongestoord de kliniek te kunnen bezoeken, maar anderzijds ook zichtbaar en in de nabijheid van het Vrelinghuis te demonstreren tegen hetgeen daar gebeurt. Het is lastig voor mij om de subtiliteit en het evenwicht die in de brief aanwezig is ook in de argumentatie met een paar zinnen te herhalen. Ik wil iedereen aanbevelen om de brief nog een keer te lezen, want daarin staat precies wat de vervolgstappen zijn die wij zetten.

Het antwoord op de vragen 1 en 2 over de meldingen. Die kan men indienen via de gebruikelijke kanalen, websites, bellen met 14030 en de wijkagent. Wij hebben tot 19 augustus jl. negen meldingen ontvangen. Ik heb op 7 augustus jl. van de politie een melding gekregen over een bezoeker van het Vrelinghuis die door de demonstranten was aangesproken. Daarop is vervolgens de politie ingezet, die de demonstranten heeft aangesproken. In 2021 kwamen er elf klachten binnen. Men kan niet zeggen dat op basis van de meldingen veel stijging is ontstaan. Wel merk ik dat mensen zich melden, bijvoorbeeld bij huisartsen en recent nog bij mij, omdat zij zich zorgen maken over cliënten die worden doorverwezen en omdat zij het als zeer intimiderend ervaren wat er soms gebeurt.

Het antwoord op vraag 2. Ja, de wijkagent staat in contact met zowel de demonstranten als de omwonenden. De gemeentelijke toezichthouders en de politie controleren of de demonstranten zich aan de gestelde regels houden. Ik heb de raad de vorige zomer geïnformeerd over niet alleen zichtbare, maar ook onzichtbare waarnemingen inzake fysieke intimidatie. Naar aanleiding van onzichtbare waarnemingen van de politie heb ik de voorschriften in het kader van de Wet openbare manifestaties aangescherpt. Sindsdien hebben wij zelf geen waarnemingen van fysieke intimidatie meer gedaan. Als mensen zich niet aan de regels houden, wordt men daarop aangesproken. Nieuwe geconstateerde overtredingen, gepleegd door demonstranten, kunnen altijd aanleiding zijn om een nieuw besluit te nemen over voorschriften en beperkingen, maar ondertussen loopt nu het hoger beroep. Ik ben heel benieuwd wat daar uitkomt. Ik heb daarover geen contact met andere gemeenten gezocht. Voor zover ik kan zien, zijn wij de eerste gemeente die dit op deze manier in een rechtsgang inbrengt. Ik ben nieuwsgierig naar het antwoord. Mocht dat antwoord de schurende grondrechten niet in balans kunnen brengen vanwege de wijze waarop de Wet openbare manifestaties in elkaar steekt, dan is dat het moment om de evaluatie van de Wet openbare manifestaties aan te grijpen om eventueel daarover met de minister in gesprek te gaan.

Vragenuur van 25 augustus 2022

12

Mevrouw **HORNSVELD** (GroenLinks): Voorzitter! Valt het persoonlijk aanspreken van mensen ook onder het recht van demonstratie?

Burgemeester **DIJKSMA**: Voorzitter! Dat punt komt precies terug in de brief die ik de raad heb gestuurd.

Mevrouw **HORNSVELD** (GroenLinks): Oké.

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Wat ik in die brief stel, is dat demonstraties doorgaans vormen van collectieve meningsuiting zijn waarmee iemand een protest richt tegen het beleid. Wat hier aan de orde is, ziet men ook in de aanvraag voor de demonstratie. Daar staat: "Baby's redden". Dat betekent – de demonstranten geven dat toe – dat zij er eigenlijk op uit zijn om individuele vrouwen op andere gedachten te brengen. Ik zeg dat diplomatiek. Dat betekent ook – wij zullen dat in de rechtszaak moeten beproeven – dat men zich ook kan afvragen of dit echt een demonstratie is. Als dat zo is, zou men ook op het Jaarbeursplein of op het plein voor de Tweede Kamer kunnen gaan staan om protest tegen het beleid aan te tekenen. Uiteindelijk zal het een oordeel van de rechter zijn, maar dit is wel één van de argumenten die wij bij het beroep betrekken.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ik vrees dat de meldingen die wij zien alleen het topje van de ijsberg zijn, al hoop ik dat niet. Is het mogelijk om rond de kliniek een teken van communicatie te tonen zodat mensen iets kunnen melden, maar ook, als zij daar behoefte aan hebben, ondersteuning kunnen krijgen?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Ik weet niet of ik het verstandig vind om dat op deze manier te doen. Ik kan mij voorstellen dat het Vrelinghuis dit in elk geval zelf doet – volgens mij doet het dit ook; er zijn organisaties die vrouwen willen begeleiden. Maar ik denk dat het wijs is, zeker in de situatie waarin de rechtsgang die nu plaatsvindt van heel groot belang zal zijn, om heel erg in de rol te blijven die ik heb. Dat is geen activistenrol. Ik denk ook niet dat de gemeente dat risico moet nemen. Wij gaan nu een juridisch geschil aan. Wij zetten de politie of handhavers in zodra er voorschriften worden overtreden. Dat is onze rol. Er is ook een maatschappelijke rol, bijvoorbeeld om vrouwen bij te staan. Dat is heel belangrijk, maar ik denk dat het wijs is als degenen die op dat punt leidend zijn ook zelf de communicatie doen. Als men dat bij de gemeente neerlegt, krijgen wij misschien wel een bijzondere rol. Dat zou misschien de positie die wij hebben, waarin wij beide grondrechten moeten honoreren, verder inperken, waarmee wij de rechtszaak zouden kunnen schaden.

De **VOORZITTER**: Dank voor deze volledige beantwoording. Het is een gevoelig onderwerp. Het is goed om erop in te gaan.

Tot zover het vragenuur. Ik wil iedereen hartelijk danken en een fijne avond toewensen.

De voorzitter sluit daarop, te 17.50 uur, het vragenuur.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 25 augustus 2022.

Vragen van de heer Peters (D66), mevrouw Heijne (GroenLinks), de heer Van Heuven (PvdD) en mevrouw Biemans (PvdA) inzake: Airco aan, deuren dicht.

Wethouder Eerenberg

- In de reguliere voorgangsrapportage Energie wordt een terugkoppeling opgenomen over de wijze waarop het proces is verlopen om winkeliers te stimuleren de deuren dicht te houden bij warm weer , en de resultaten hiervan.

Vragen van de heer Dijkstra (EenUtrecht) en de heer Maas (Volt) inzake Burgerberaden.

Wethouder Oosters

- In Q1 2023 ontvangt de raad de startnotitie aanpak burgerberaad waarin de onderwerpen en bijbehorende randvoorwaarden voor burgerberaden terugkomen.